

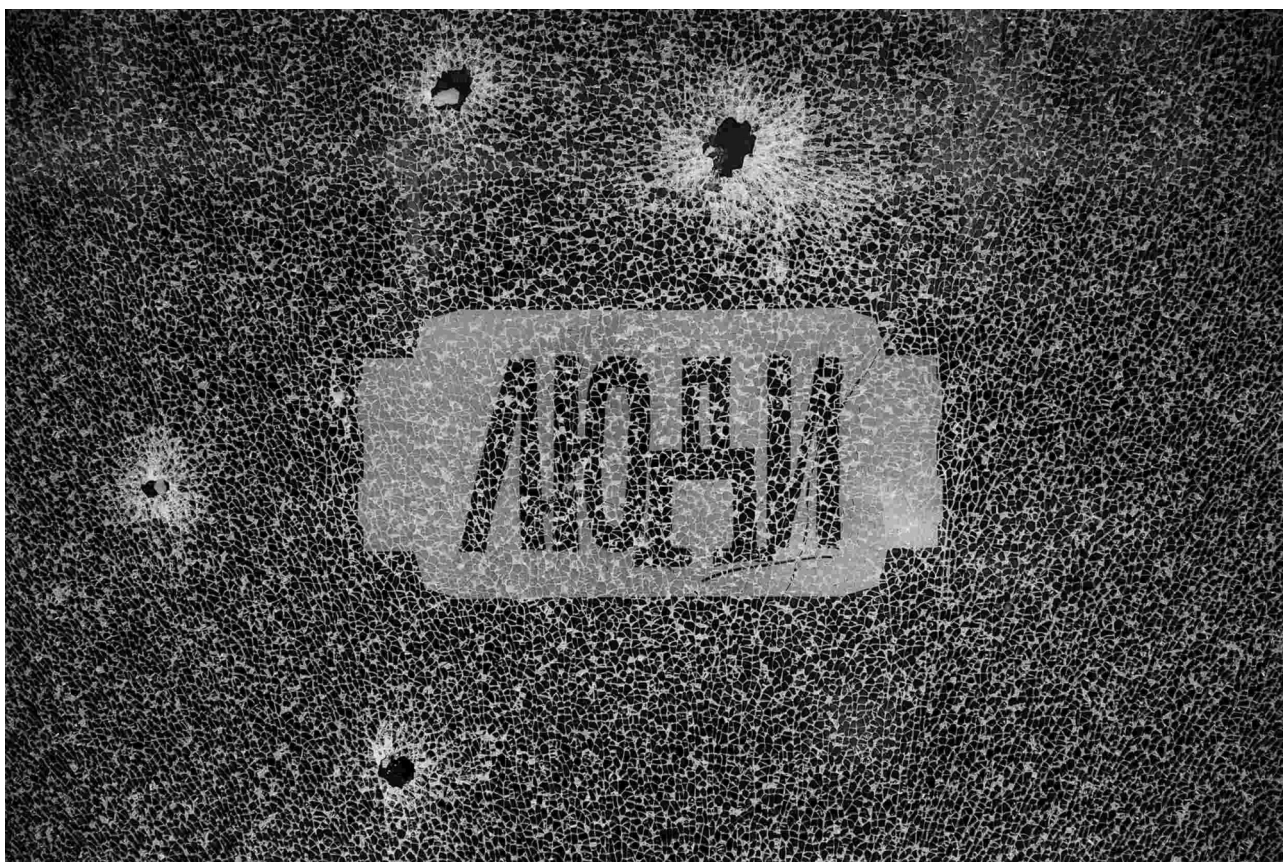
Kateryna Turenko: Solidaritet är vårt vapen. Vad vänsteraktivister i armén tycker

[Ur [Commons](#), 24 februari 2024. Översättning från engelska, Göran Källqvist.]

För 2 år sedan inledde Ryssland ett fullskaligt krig mot Ukraina. Inför denna årsdag talade vi med vänsteraktivister från Ukraina, Ryssland och Belarus som hade beslutat sig för att ansluta sig till den ukrainska armén. I dessa öppenhjärtiga monologer delade de personliga historier om hur de beslutade sig, hur deras uppfattning om den ryska imperialismen har förändrats under denna period och den solidaritet de idag förväntar sig från vänstern i väst.

Läkare, Ukraina

När invasionen började hade jag inga planer på att ansluta mig till mobiliseringen. Jag tyckte att armén ju fanns för att försvara landet, och att det inte rörde mig. Trots att det fanns många personer som ville gå med i armén, så anslöt jag mig inte till denna institution. Men tiden gick, det tog slut på folk – detta fruktansvärda ord. Och jag såg hur en del tvingades med i armén, att färre personer är beredda på det, och faktiskt har skäl till det – t ex barn. Jag har inga barn, och för närvarande behöver mina föräldrar ingen hjälp, så jag tänkte att nu är jag den mest beredda personen.

Ordet "LUDY" (Folk) framför husets ingång, Gostomel, april 2022. Foto: Maciej Stanik.

I själva verket ser jag nu att många personer med barn är med i armén. Och det gör mig alltid ledsen att barn ska växa upp utan föräldrar. Och även om vi vet att kvinnor är mer indragna i skötseln av

barn, så ser jag hur mycket mina manliga soldatkollegor saknar sina barn.

Nu inser jag att det är omöjligt att tänka sig att det kommer att finnas folk som är redo – ingen är någonsin helt redo. När jag bestämde mig, när jag kände att nu var det dags för mig, så försökte jag få göra militärtjänstgöring. Men det var svårt för en kvinna att ansluta sig till armén vid fronten.

Under den här perioden blev jag desillusionerad på många vänsterorganisationer som jag trodde var vänskapligt inställda till den ukrainska vänstern. När vi hamnade i en situation där vi måste försvara oss, kunde de inte förstå varför vi behövde vapen – trots att vi försökte förklara. Jag förhåller mig inte längre till detta missförstånd, jag springer ifrån det – när man tjänstgör i armén krymper ens värld till väldigt specifika problem, inte de globala. Jag förklarade mycket för mina kollegor i väst varför vi behöver vapen. Det fungerade inte – jag kommer att försöka hjälpa motståndet på ett annat sätt. Det är försent att förklara. Man måste vara med de som förstår att man måste försvara sig – oavsett deras politiska världssyn.

Jag skulle vilja se en grundläggande medvetenhet att man först av allt måste lyssna på offret som försvarar sig mot angriparen. De som förstod hur man skulle tala med ukrainarna, hur man skulle fråga och lyssna, de drog slutsatser – och nu bedriver de kampanjer för att beväpna Ukraina, de anmäler sig som frivilliga. För de som blev kvar i sin fantasivärld där de förstår bättre än dessa ”olyckliga, traumatiserade ukrainare” – för dem är jag ointressant. Och tala är [bara] meningsfullt när man betraktas som jämlike.

Brandbekämpning efter att en missil träffade marknaden i Kostiantynivka, Donetsregionen, 6 september 2023. Minst 17 personer dog, ytterligare 31 skadades. Foto: Andrij Reznikov / Suspilne Ukraina.

När man bor långt från fronten verkar det som om kriget är långt borta. Nu befinner jag mig i eftertruppen, men mycket närmare fronten än förut. Jag tänker hela tiden: ”Vad händer om de

kommer hit?” Tyvärr är den ryska armén väldigt stark: de har mycket folk, gott om vapen. De kan komma till Charkiv, Kramatorsk, Slovjansk, Zaporizjzja. Varför förstår inte vänstern i väst det? För dem är det samma sak: Avdiivka eller Kramatorsk, det är ”någonstans därborta”. Och för mig är det verkliga städer där det bor verkliga människor. Och jag vill inte att dessa verkliga människor ska bo inom avstånd för artilleri. Det är skillnad mellan när ens stad bombas av Shahed [stridsdrönare eller UAV] och av artilleri – det är helt olika situationer. Vi känner till skillnaden, men för vänstern i väst är krig bara något dåligt. Det är verkligen dåligt, men jag skulle vilja se mer förståelse för den ukrainska verkligheten. Och då räcker det inte bara att komma hit – man måste träffa de människor som bor i städer som kan hamna i frontlinjen. Då blir det tydligt varför Ukraina behöver vapen.

Ukrainsk militär och en skrämmd hund under strider, Irpin, mars 2022. Foto: Marek M. Berezowski

Först och främst är jag naturligtvis med i armén för att jag är mot imperialismen. För mig är det först av allt ett antiimperialistiskt motstånd. I teorin förstod jag detta redan innan, men när jag möter människor och pratar med dem, så förstår jag hur vanliga dessa människor runt mig är. Hjälteförklaring, tal om ”våra hjältar”, sprids aktivt i media. Och de är verkligen hjältar som gör fantastiska saker. Men de är också människor som var civila. Även om de har tjänstgjort sedan 2014 har de fortfarande ett civilt liv, en familj, ett hem. Det är människor med olika erfarenheter och bakgrund, de talar olika språk, föredrar olika saker: en del tittar på ryska filmer eller kanaler på YouTube, andra gör det inte, en del har bra lön och arbetade för valda ämbetsmän, andra växte upp på barnhem. De har olika inställning till väst, till frågan om beväpning och till och med till frågan om Ukrainas gränser. Både klassmässigt och kulturellt är det här väldigt olika människor, men alla har samma inställning till Ryssland och inte vill ha någon ockupation. Ingen vill se Ryssland i sina hem – det är den gemensamma nämnaren. Denna antiimperialism skapas av personer som aldrig skulle ha träffats under andra omständigheter, och skulle ha levt i olika världar. Några skulle dricka kaffe i

en storstad och andra skulle vara gästarbetare i en fabrik. Men vi träffades för att vi blev angripna. Och vi måste tjänstgöra tillsammans.

Ibland blir jag rädd och ledsen på grund av det stora hotet mot oss alla. Jag skojar om att jag är här för barnen i Polen. Det är möjligt att Ukraina inte kommer att klara sig. Om väst slutar att ge oss vapen, om armén inte utvecklas institutionellt, om det inte sker någon rotation och mobilisering, så finns möjligheten att vi förlorar. I så fall kommer ukrainarna att bli tvungna att tjänstgöra i Ryska federationens armé. Och då kommer denna imperialism att fortsätta att utvidgas västerut. Nu låter det – inte tack vare Gud utan tack vare Ukrainas väpnade styrkor – som ett dåligt skämt. Men allt kan hända. Jag skulle vilja att vi undviker detta värsta scenario, så att åtminstone barnen i Polen får ett fridfullt liv. Men det finns också chanser till seger och till förändringar i Ukraina som samhälle och stat. Jag föreställer mig Ukrainas framtid som i den ukrainske artisten David Chichkans verk – demokratisk, social, feministisk.

Nikiforov, UVA-pilot, Ryssland

Jag föddes i Ryssland och drogs till anarkismen som 15-åring. Det påverkades av min fascination för punkrock. Jag älskade till exempel och lyssnar fortfarande ibland på bandet Contra la Contra. När jag blev äldre blev det egna underjordiska konserter och illegala demonstrationer, arrestering av polisen. Efter en av dessa demonstrationer för 15 år sedan torterades mina vänner för första gången med elstötar på en rysk polisstation – sådana händelser förekom ständigt under vårt framtida deltagande i politiken. Efter skolan flyttade jag till en större stad, hjälpte till att organisera fria marknader, och deltog i lokalsamhällets liv.

Inför det statliga våldet i Ryssland blev det allt klarare för mig att vi borde göra motstånd mot denna regim med väpnade uppror. Tillsammans med en liten grupp vänner inledde vi de första direkta aktionerna. För de flesta av oss ledde det till fängelse, och för mig till landsflykt, och de ledde tyvärr inte till några betydande resultat. Innan den fullskaliga invasionen arbetade jag och deltog dessutom i ett projekt med att skydda arbetares rättigheter – jag skötte sociala media och kommunikationer, etc.

För det fullskaliga kriget bodde jag i Ukraina i flera år. Ryssland startade ett kolonialt krig här, precis när ukrainarna på Majdan valde en väg ut från dess inflytande. Mina åsikter och politiska bakgrund tillät mig inte att stå bredvid när Ryssland inledde en ny invasion. Den 24 februari 2022 vaknade jag till explosionerna i Kyiv, och redan på eftermiddagen anlände jag till militärkommisariatet i Kyiv-regionen.

Vänstern i väst överraskar ibland med sin pluralism. En del av dem är påverkade av de ryska skildringarna. I årtal har Ryssland spridit tanken att Putin är ett alternativ till den amerikanska imperialismen, och att kamraterna i de ockuperade östra delarna av Ukraina återupplivar kommunismen.

En del av dessa skildringar fanns redan under kalla kriget, då Sovjetunionen aktivt deltog i underjordiskt arbete med vänsteranhängare i Europa. Idag har jag inga möjligheter kvar att studera och förstå de nya nyanserna hos dessa tankar.

**Utsikt från balkongen mot scenen på en teater som används som tillfällig logi för flyktingar, Lviv, mars 2022.
Foto: Marcin Kruk.**

Jag skulle vilja se mer funderingar om Rysslands imperialistiska förflutna bland vänsteranhängare i väst. Tänk på koloniseringen av Sibirien. Tänk på massdeporteringarna, de politiska avrättningarna och förtrycket under de tsaristiska och sovjetiska regimerna. Kom ihåg de krig som Ryssland genomförde i Tjetjenien, Moldavien och Georgien. Kom ihåg Irpin, Butja. Kom ihåg massbegravningarna av civila, de källare för tortyr som de ryska trupperna systematiskt skapade i ukrainska byar och städer som ni inte känner till namnet på.

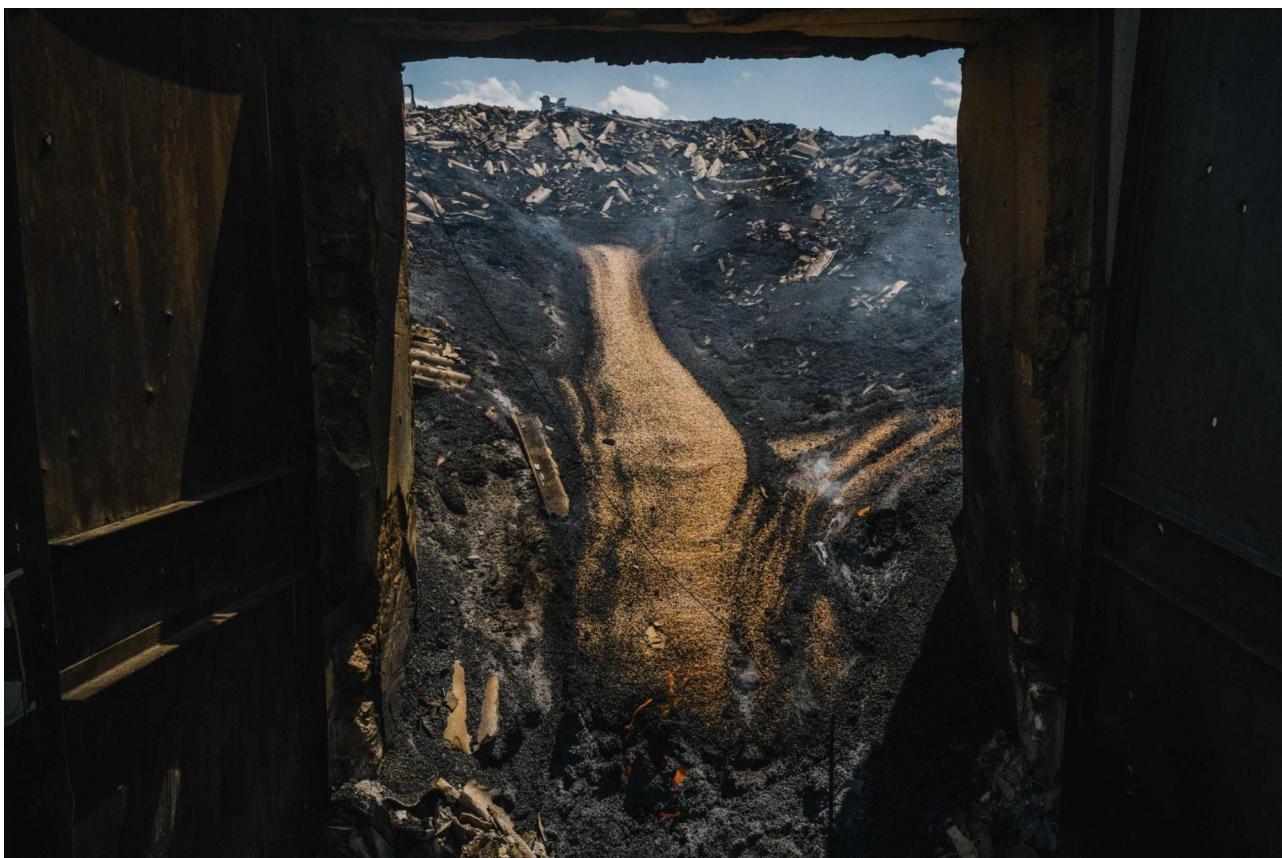
Tänk på Le Pen och AfD, ett stort antal ”nya höger-” och rödbruna rörelse i Europa som är direkt finansierade av Ryssland. Vänstern i Europa förlorar nu politiskt inflytande, de förlorar positioner och möjligheten att förändra sina samhällen till det bättre. Vilka andra argument behöver de? Tiden har kommit då Ryssland också är ett hot mot den europeiska demokratin.

Den europeiska vänstern behöver förstå att deras protester mot att beväpna Ukraina är liktydigt med förmyndaraktiga tillrättavisningar till offer för våld: våld är givetvis oacceptabelt, men att vara mot det är också antagligen fel. Dröjsmål med vapenleveranser kostar ukrainare livet.

En av de senaste årens positiva slutsatser är att vänstern i Östeuropa före kriget lyckades skapa en del solidaritetsstrukturer, och våra horisontella förbindelser hjälpte oss att bygga kanaler för stöd. Å andra sidan har jag haft nog av åsikterna bland de anarkister som var födda i eller hade bott i väst

under lång tid, speciellt i början av kriget – deras ”analys” och ”råd” var fruktansvärt irriterande. Jag anser inte längre att det finns en enhetlig vänster- eller antifascistisk rörelse som har en allmängiltig syn på rättvisa.

När det kommer till anarkisterna i Ukraina så har de gjort det mycket bra. Många initiativ (som den välkända ”Antiauktoritära enheten”) lyckades inte, men våra killar leder ofta enheter och har ansvarspositioner i armén – det är ett viktigt bidrag till Ukrainas motstånd. Rörelsen blev av med sin tidigare sociala isolering, blev bättre grundad och fortsätter att få återkoppling från icke politiserade människor – det ger hopp om att ukrainska vänsteranhängare i framtiden kommer att få ett större inflytande på sitt samhälles politik.

Spannmål brinner efter beskjutning av byn Zasilja i Mykolaivregion, juli 2022. Foto: Wojciech Grzedzinski.

Att vara ryss fick mig att ännu mer inse hur imperialistisk min socialisering hade varit ända sedan barndomen. Jag började allt oftare minnas min familjs historia, där hälften skickades till Sibirien av tsaren, och resten av bolsjevikerna. Jag är glad att en process av avkolonisering äger rum i Ukraina, men jag kan inte bedöma hur framgångsrik den är, eftersom jag inte själv är ukrainare.

Tin’ (skugga), stridssjukvårdare, Belarus

Jag är anarkist och blev det för längesedan. Jag tjänar mitt uppehälle som medicinsk översättare. Jag är intresserad av medicin även om jag inte är utbildad läkare. Tillsammans med mina kamrater deltog jag i flera månader långa kurser i stridssjukvård.

Eftersom jag anförtroddes nödvändiga erfarenheter och kunskap, ansåg jag det vara min plikt att gå

med i armén, och anlände i början av det fullskaliga kriget och packade snabbt en sjukvårdsväska för att vara till nytta.

Jag anser att åsikten bland vänsteranhängare i väst att inte kräva vapen till Ukraina är absurd – det är ett försök att skylla på offret som försöker försvara sig mot våld. Tycker de att Ukraina ska kapitulera? Och sedan då? Borde länderna i Östeuropa kapitulera? Hela Europa? Kanske Asien, andra länder, hela världen bli scenen för Putins blodiga diktatur, bara för att det inte ska bli något krig? Jag tycker att det är ett bedrövligt och feigt sätt att betrakta saker och ting. Vi har väldigt ont om personer som är tappra och modiga och kan kämpa för sina ideal, inte bara med ord. Och ingen vill avsluta kriget lika mycket som soldaterna som är under artilleribeskjutning, upp till öronen i lera i skyttegravarna någonstans nära Bachmut. Men de förstår också att det enda sättet att få slut på kriget är genom att avskaffa regimen, som alltid kommer att föra med sig våld och utgöra ett hot.

Jag har blivit mycket bättre på att känna solidaritet med opolitiska personer. De är överraskande starka. Jag upplevde stark ömsesidig hjälp, avvisande av auktoritarism och bejakande av humanism bland vanliga vapenbröder och -systrar vid fronten, som inte har så stor förståelse för radikala vänsterfunderingar. Jag kände och insåg att dessa personer har stor potential, att jag skulle vara med dem och att jag dessutom kan lära en hel del av dem.

En ukrainsk stridsvagn kör nerför en av de centrala gatorna i Kupjansk, Charkivregionen, september 2022.
Foto: Ivan Chernichkin / Zaborona

Ervin, stridssjukvårdare, Ukraina

När jag var 18 år arbetade jag på ett statligt ägt reparationsföretag. Jag blev nästan omedelbart intresserad av att skydda arbetarnas rättigheter, fackligt arbete. Jag var medlem i en fackförenings-

kommitté i 5 år. Sedan liftade jag runt i Europa, talade med hemlösa, ockuperade hus, och praktiserade friganism.* Jag lärde känna aktivister i ukrainska gräsrotskooperativ och lagade luncher från produkter som hade kasserats av mataffärer. Jag läste om de historiska erfarenheter som gjorts av arbetare som värvade medlemmar till fackföreningar. Tillsammans med andra i samhället ockuperade vi ett reparationsföretag som hade gått i konkurs, restaurerade verkstäderna, och bodde och arbetade i dem.

När det fullskaliga kriget började beslutade vi att kämpa tillsammans med våra kamrater mot den ryska imperialismen. Under de första dagarna fick vi möjlighet att ta till vapen. Efter två års krig fortsätter solidariteten mellan oss genom ömsesidig hjälp.

De som kämpar i Ukraina försvarar mer än ett land i detta krig, så jag skulle vilja att vänsteraktivister kommer hit och deltar i striderna mot den ryska ockupationen. Vi skulle till och med kunna skapa en antiauktoritär bataljon.

Mina erfarenheter visar hur effektiv solidaritet är under kampen mot inre och yttre fiender. Till och med under kriget fortsätter kooperativ sin verksamhet i en av städerna, och stöder hemlösa såväl som flera militära veteraner.

Garyn, spaning, Belarus

Vi har en lång kommunistisk tradition i min familj, så det är inte överraskande att jag redan från barndomen blev intresserad av vänsteridéer. Men ju mer jag läste, desto mer trodde jag att den marxistiska modellen inte skulle leda till befrielse, bara diktatur. Samtidigt började jag bli bekant med anarkismen. Sedan kom jag i kontakt med den politiserade punkscenen, via vilken jag började med aktivism.

Innan jag utvandrade var jag egenföretagare, utförde monteringsarbeten och deltog i flera anarkistiska projekt.

Jag deltog aktivt i protesterna 2020, och tvingades senare fly från landet. Jag ville inte fly en gång till, så jag stannade i Ukraina med vapen i hand.

Ända sedan jag första gången hörde om det fullskaliga kriget tvekade jag inte om att strida mot angriparna. Jag hade med egna ögon sett hur en diktatur ser ut. Jag önskar inte det för någon, speciellt inte i det land som nu har blivit mitt nya hem. Jag insåg också att krig är ett fönster till möjligheter. Alla stora anarkistiska projekt byggdes under blodiga krig. Så det beror på oss om vi kan bygga något.

För mig var den antiauktoritära enhet som skapades i början av kriget och förenade anarkister och antifascister början på ett nytt anarkistiskt militärpolitiskt projekt. Tyvärr gick det inte som vi ville, men dessa erfarenheter var mycket viktiga. Och krigsslutet är fortfarande långt borta.

Jag tycker att vänsteranhängare i väst som fortsätter att uppmana sina regeringar att inte ge vapen till Ukraina eftersom det påstås framkalla krig, är nyttiga idioter som utnyttjas av Kreml. De döljer sin rädsla med vackra paroller. Allt tal om ”fred till varje pris” innebär fred för väst till priset av att tiotusentals torterade människor dör i de ockuperade territorierna.

* Friganism, eller på engelska freeganism, är en alternativ livsstil som bygger på avståndstagande från konsumism och minsta möjliga deltagande i den konventionella ekonomin – öa.

Det går inte att få slut på kriget med ukrainska eftergifter. Putin har redan fått smak på blod och kommer inte att sluta. Om Ukraina förlorar så kommer Litauen, Lettland och Estland att angripas. Sedan Polen. Om vänsteranhängare i väst inte vill höra ljudet av en S-300-missil som flyger över huvudet på dem, så måste de göra allt för att öka stödet för Ukraina.

Solidariteten måste börja med att den privilegierade vänstern slutar att nedlåtande säga till oss hur vi ska känna under kriget och börja fråga sig hur de kan hjälpa till.

Under kriget började jag få en helt annan inställning till solidaritet. Det ordet betyder mycket mer för mig nu. Det är solidaritet som har gjort det möjligt för Ukraina att hålla ut under dessa två år. Bara solidaritet ger mig hopp om att kriget kan sluta, och att det kan ske en positiv återuppbyggnad av Ukraina och hela regionen. Som kamraterna från motståndskommittén skrev i sin senaste rapport: "Den till synes banala parollen 'Solidaritet är vårt vapen' låter idag på ett helt nytt sätt för oss kämpande anarkister."